

Kwalifikacja częściowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: częściowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2021-03-15

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację "Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych" wykazuje się znajomością obowiązującego standardu WCAG oraz przepisów uwzględniających specyfikę organizacji w zakresie dostępności dokumentów cyfrowych. Tworzy dokumenty cyfrowe z wykorzystaniem edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, programów do prezentacji multimedialnych oraz programów DTP z uwzględnieniem standardu WCAG. Dostosowuje dokumenty cyfrowe na podstawie otrzymanych materiałów do standardu WCAG. Dobiera i stosuje odpowiednie narzędzia do tworzenia dostępnych dokumentów dla osób z indywidualnymi potrzebami. Tworzy szablony: pism, decyzji; wzorców umów, regulaminów; formularzy, ankiet; prezentacji; raportów, analiz, zestawień danych; aktów prawnych oraz innych dokumentów stosowanych przez daną organizację, w tym również dokumentów wykorzystywanych do komunikacji wewnętrznej.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Kwalifikacja "Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i

dostosowywaniu dokumentów cyfrowych" kierowana jest do bardzo szerokiego grona odbiorców: przedstawicieli sektorów objętych obowiązkiem zapewnienia dostępności dokumentów takich jak sektor publiczny (administracja, podmioty realizujące zadania publiczne), sektor biznesowy, w tym przede wszystkim przedsiębiorstwa działające na rynkach regulowanych oraz objęte regulacjami związanymi z dyrektywą European Accessibility Act, a także sektor organizacji pozarządowych. Uzyskaniem kwalifikacji mogą być zainteresowani pracownicy organizacji odpowiedzialni za komunikację, a także opracowywanie pism, decyzji, odpowiedzi, raportów, analiz, tworzenie dokumentów prawnych. Dodatkową grupą będą koordynatorzy dostępności wskazani w Programie Dostępność Plus, odpowiedzialni za wdrażanie dostępności w jednostkach sektora publicznego.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Nie określa się warunków, jakie musi spełnić osoba przystępująca do walidacji

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Brak warunków

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Kwalifikacja może zwiększyć szansę zatrudnienia w firmach i organizacjach objętych obowiązkiem zapewnienia dostępności dokumentów cyfrowych dla osób z indywidualnymi potrzebami. Należą do nich: podmioty publiczne, przedsiębiorstwa działające na rynkach regulowanych, organizacje świadczące usługi publiczne, jednostki oświatowe. Kwalifikacja jest przydatna pracownikom, którzy tworzą lub dostosowują dokumenty udostępniane elektronicznie. Kwalifikacją mogą być również zainteresowani pracownicy firm sektora prywatnego, agencji reklamowych, poligraficznych, konsultingowych oraz firm szkoleniowych, tworzący dokumenty cyfrowe, jak np. raporty, materiały edukacyjne, publikacje itp.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny 5 lat. W sytuacji przedłużania ważności certyfikatu stosuje się metodę analizy dowodów i deklaracji oraz wywiadu swobodnego (rozmowy z komisją) Przedłużenie ważności certyfikatu wymaga przedstawienia dowodów na samodzielne stworzenie minimum 10 dokumentów cyfrowych w oparciu o standard WCAG w ciągu 5 lat od czasu uzyskania certyfikatu. Przeprowadzana jest również rozmowa z komisją walidacyjną dotycząca przedstawionych dowodów.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Dostępność rozumiana jest jako właściwość środowiska (przestrzeni fizycznej, rzeczywistości cyfrowej, systemów informacyjno-komunikacyjnych, produktów, usług), która pozwala osobom z ograniczeniami funkcjonalnymi (fizycznymi i poznawczymi) na korzystanie z niego na zasadzie równości z innymi. Dostępność jest dla wielu osób warunkiem prowadzenia niezależnego życia oraz uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym kraju, społeczności lokalnej, szkoły i miejsca pracy. W przypadku jednostek realizujących zadania publiczne jest gwarantem realizacji prawa do informacji publicznej, które jest jednym z kluczowych praw człowieka. Przestrzeń cyfrowa jest obszarem, który jako jeden z nielicznych posiada sprecyzowany i zunifikowany standard dostępności - WCAG (Web Content Accessibility Guidelines). Dokumenty elektroniczne podlegają standardowi WCAG, który jest zbiorem zasad, jakimi powinien kierować się twórca strony www i dokumentów cyfrowych, które umożliwiają skorzystanie z nich osobom z indywidualnymi potrzebami. Obowiązek tworzenia dokumentów cyfrowych zgodnie ze standardem WCAG oraz dostosowania istniejących dokumentów do standardu wiąże się z cyfryzacją państwa oraz zmianami legislacyjnymi, w tym zmieniającym się prawodawstwem krajowym (ustawa w sprawie dostępności stron internetowych i aplikacji- przygotowana przez Ministerstwo Cyfryzacji, regulacje wdrażające dyrektywę European Accessibility Act - przygotowane przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju oraz ustawa o dostępności w ramach rządowego programu Dostępność Plus). Obecnie serwisy administracji publicznej oraz zamieszczone na nich dokumenty publiczne muszą być dostępne dla osób z indywidualnymi potrzebami. Polskie prawo w oparciu o standard WCAG zobowiązuje podmioty publiczne [16] do dostosowania stron internetowych oraz dokumentów cyfrowych do potrzeb tych osób (§ 19). Wszystkie te dokumenty prawne budują zapotrzebowanie na umiejętności potwierdzane przez kwalifikację "Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych". Powyższymi aktami zobowiązano podmioty publiczne, sektor telekomunikacyjny oraz realizatorów projektów finansowanych ze środków unijnych do dostosowania dostępnych publicznie dokumentów cyfrowych do osób z indywidualnymi potrzebami. Zapotrzebowanie na kwalifikację dotyczy jednostek sektora publicznego na terenie całego kraju. Liczba instytucji oraz liczba tworzonej przez nie dokumentów wymaga zatrudniania osób posiadających kwalifikacje i kompetencje do zapewnienia dostępności cyfrowej opracowywanych dokumentów cyfrowych dla osób z indywidualnymi potrzebami. Jednostki publiczne publikują dziesiątki tysięcy dokumentów elektronicznych - akty prawne, uchwały, treści zamówień publicznych, statystyki, formularze, wnioski itp. Z badań [12] przeprowadzonych przez ekspertów Fundacji Widzialni wynika, że w zdecydowanej większości są to dokumenty sporządzone niezgodnie ze standardem WCAG. Nie są więc dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób. W opublikowanym w 2013 r. Raporcie Rzecznika Praw Obywatelskich stwierdzono, iż dokumenty PDF nieposiadające warstwy tekstowej (prezentowane wyłącznie za pomocą grafik) zostały osadzone aż w 1 569 serwisach (52,3%), a w Raporcie Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego z 2014 r. wskazano aż 1 611 takich serwisów (53,7%) [5, s. 29-30]. Niedostępność dokumentów PDF odczuwają wszyscy użytkownicy z niepełnosprawnościami, ponieważ mają trudności z samodzielnym korzystaniem z nich [4, s. 29]. Podobnie Raport Najwyższej Izby Kontroli z 2015 r. wykazał, że w blisko 80% stron internetowych objętych kontrolą wystąpiły nieprawidłowości polegające m.in. na zamieszczeniu dokumentów w postaci nieedytowalnych plików graficznych. Oznacza to, że jedynie na co piątej stronie internetowej dokumenty były zamieszczane w edytowalnych plikach PDF [14, s. 25]. Z monitoringu Biuletynów Informacji Publicznej gmin przeprowadzonego w okresie od 2015 do 2017 r. w ramach projektu Mam to w BIP-ie wynika, że: 37% uchwał zostało opublikowanych w formacie PDF nie spełniającym wymogów standardu dostępności; 38% uchwał budżetowych zostało opublikowanych w formacie PDF nie spełniającym wymogów standardu dostępności; 60% oświadczeń majątkowych prezydenta, wójta lub burmistrza zostało opublikowanych w formacie PDF nie spełniającym wymogów standardu dostępności. Warto podkreślić, że przytoczone dane odnoszą się przede wszystkim do

samej formy udostępnienia pliku PDF (posiadanie warstwy tekstowej i możliwość edycji dokumentu), co jest niewystarczającym do potwierdzenia pełnej zgodności dokumentu z WCAG. Niemniej jednak już na ich podstawie należy przyjąć, że większość publikowanych dokumentów przez jednostki sektora publicznego jest niezgodna z WCAG. Kwalifikacja odpowiada również na oczekiwania i potrzeby społeczne, szczególnie osób w podeszłym wieku, u których nasilają się deficyty funkcji wzrokowych i kognitywnych. Wzrost liczby ludności w podeszłym wieku związany z wydłużaniem się życia ludzkiego jest zjawiskiem powszechnym nie tylko w Polsce, ale również w społeczeństwach najbardziej rozwiniętych krajów świata. Według przewidywań demograficznych odsetek ludności w wieku emerytalnym wzrośnie w Europie do 2050 roku z 27% do 51%, a w skali globalnej z 11% do 25%. Prognozuje się również wzrost liczby osób w wieku emerytalnym w Polsce z 5,9 mln (15,4% ogółu ludności) w 2005 roku do co najmniej 9,6 mln (29%) w 2030 r. [11, s. 16-17]. Kierowane do tych osób dokumenty cyfrowe powinny być dostępne, zgodnie ze standardem WCAG. Konieczność tworzenia i dostosowania dokumentów cyfrowych z wykorzystaniem standardu WCAG dotyczy również osób z niepełnosprawnościami, posługującymi się w życiu codziennym technologiami asystującymi. Dostępność tych dokumentów dla osób niedowidzących, niewidomych oraz głuchych oznacza możliwość ich pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym, społecznym i kulturalnym. Istotne zapotrzebowanie na kwalifikacje w zakresie tworzenia dostępnych dokumentów podkreślane jest w programie rządowym Dostępność Plus: "Planowane są (...) szkolenia dla pracowników administracji publicznej z tworzenia i publikowania dostępnych publicznych dokumentów i informacji elektronicznych"; DZIAŁANIE 20 - Otwarty urząd: "Warunkiem poprawy dostępności podmiotów realizujących zadania publiczne jest wyposażenie pracowników administracji publicznej w kompetencje z zakresu dostępności cyfrowej w tworzeniu i udostępnianiu treści elektronicznych". Osoby posiadające kwalifikację "Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych" są niezbędne na rynku pracy, ponieważ potrafią tworzyć i dostosowywać dokumenty cyfrowe dostępne dla osób z indywidualnymi potrzebami. Bardzo duże zapotrzebowanie rynkowe na kwalifikację oraz polskie i unijne wymagania prawne uzasadniają konieczność jej obecności w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, ponieważ będzie potwierdzać odpowiednie umiejętności osób tworzących i dostosowujących dostępne dokumenty cyfrowe. Aktualnie tematyka wdrażania standardu WCAG przy tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych nie jest włączana do programów nauczania. Lista dostępnych źródeł, na podstawie których przedstawiono zapotrzebowanie: [1] App Annie 2017 Retrospective Report, <https://www.appannie.com/en/insights/market-data/app-annie-2017-retrospective/> [2] Badanie dostępności strony www w oparciu o WCAG, A. Marcinkowski, Fundacja Widzialni, Szerokie Porozumienie na Rzecz Umiejętności Cyfrowych, Orange Polska, 2016, <http://www.widzialni.org/container/Badanie-dostepnoscistron-www-w-oparciu-o-WCAG.pdf>. [3] Broszura Europejski Akt o Dostępności, KPRM, https://dsc.kprm.gov.pl/sites/default/files/ea_broszura_kprm_28.09.2017.final__0.pdf. [4] Dostępność witryn internetowych instytucji publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Analiza i zalecenia, Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2013, nr 9, https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Biuletyn_Rzecznika_Praw_Obywatelskich_2013%20Nr_9_źródła.pdf. [5] Dostępność witryn internetowych instytucji publicznych dla osób niepełnosprawnych. Ocena zgodności z międzynarodowym standardem WCAG 2.0 oraz polskimi regulacjami prawnymi, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2014, <https://dostepny.joomla.pl/zasoby/pobierz-i-wykorzystaj/send/12-raporty-i-badania/15-raport-dostepnoscisamorządowych-stron-internetowych-2014-fundacja-instytut-rozwoju-regionalnego>. [6] Dostępność witryn internetowych instytucji publicznych dla osób niepełnosprawnych. Ocena zgodności z międzynarodowym standardem WCAG 2.0 oraz polskimi regulacjami prawnymi, Raport Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków 2013, <http://www.jawnosc.pl/wp-content/uploads/2013/11/Raport-FIRR-Doste%CC%A8pnosc->

witryn-internetowych-.pdf. [7] Lista jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (S.13), zgodnie z ESA2010 (stan na 31 grudnia 2016 r.), GUS, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/statystyka-sektora-instytucji-rzadowych-i-samorzadowych/lista-jednostek-sektora-instytucji-rzadowych-i-samorzadowych-s-13-zgodnie-z-esa2010-stan-na-31-grudnia-2016-r-,6,7.html>. [8] Metodologia badania dostępności strony www dla osób niepełnosprawnych, starszych i innych narażonych na wykluczenie cyfrowe w oparciu o WCAG 2.0", dr I. Mrocheń, A. Marcinkowski, P. Marcinkowski, M. Luboń, Fundacja Widzialni/ Uniwersytet Śląski, 2013, <http://widzialni.org/container/metodologia-badania-dostepnosci-stron-www.pdf>. [9] Podręcznik dobrych praktyk WCAG 2.0, A. Marcinkowski, P. Marcinkowski, Fundacja Widzialni 2012, <http://widzialni.org/download/podrecznik-dobrych-praktyk-wcag-2.0.pdf>. [10] Program Dostępność Plus 2018-2025, https://www.mii.gov.pl/media/53301/Program_Dostepnosc_Plus.pdf. [11] Rajkiewicz Z., Polska w obliczu starzenia się społeczeństwa [w:] Polska w obliczu starzenia się społeczeństwa. Diagnoza i program działania, Kancelaria PAN, Komitet Prognoz "Polska 2000 Plus" Warszawa 2008. [12] Raport Dostępności 2018, Fundacja Widzialni 2018, <http://widzialni.org/container/raport-dostepnosci-2018.pdf> [13] Raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu Polska Akademia Dostępności, dr A. Widawska, dr Z. Wieczorek, dr hab. A. Wysocka, Fundacja Widzialni 2014, <http://widzialni.org/container/raport-z-badan-przeprowadzonych-w-ramach-projektu-pad.pdf>. [14] Realizacja przez podmioty wykonujące zadania publiczne obowiązku dostosowanie ich stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Informacje o wynikach kontroli, NIK, Departament Administracji Publicznej, potrzeb osób niepełnosprawnych (D/15/505/LGD), Warszawa 2015, <https://www.nik.gov.pl/kontrole/wyniki-kontroli-nik/pobierz,nik-d-15-505-dostepnosc-stron,typ,k.pdf>. [15] Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020, https://cppc.gov.pl/wp-content/uploads/Poradnik_zasady-r%C3%B3wno%C5%9Bci-i-niedyskryminacji_2016.pdf. [16] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20120000526/O/D20120526.pdf>

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Zbliżonych efektów uczenia się można by się dopatrywać w programach szkolnictwa zawodowego (np. kwalifikacji EE.07. Obsługa oprogramowania i sprzętu informatycznego wspomagających użytkownika z niepełnosprawnością wzrokową, w zawodzie technik tyfłoinformatyk, 4P01700495. Technik grafiki i poligrafii cyfrowej (311943) oraz studiów informatycznych. Kwalifikacja "Wykorzystanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) przy tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych" różni się od kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Różnice te dotyczą istoty kwalifikacji, którą jest ściśle wyspecjalizowanie się w wykorzystywaniu standardu dostępności WCAG przy tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na percepcję, funkcjonalność, zrozumiałość i rzetelność tworzonych oraz dostosowywanych dokumentów cyfrowych. Ponadto ważna jest wiedza na temat standardu WCAG i celu w jakim się go stosuje; różnych grup osób narażonych na wykluczenie cyfrowe, ich potrzeb i narzędzi jakimi się posługują przy korzystaniu z dokumentu cyfrowego.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji.
1.1. Metody.
Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się wyłącznie metody: test teoretyczny, zadanie praktyczne uzupełnione rozmową z komisją.

1.2. Zasoby kadrowe.
Komisja walidacyjna składa się z minimum 2 członków, którzy spełniają następujące wymagania: Przewodniczący komisji: - posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności cyfrowej lub równoważnym związanym z dostępnością dokumentów cyfrowych; - przeprowadził minimum 40 audytów dostępności dokumentów cyfrowych; Wszyscy członkowie komisji walidacyjnej muszą: -posiadać udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej; -posiadać trzyletnie udokumentowane doświadczenie w zakresie tworzenia i dostosowywania dokumentów cyfrowych (co najmniej 30 dokumentów cyfrowych) zgodnych z zasadami dostępności.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne.
Weryfikacja efektów uczenia się składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Część teoretyczna obejmuje test teoretyczny z zakresu znajomości standardu WCAG (zestaw 01). Może być przeprowadzana elektronicznie (np. na platformie internetowej wyposażonej w moduł egzaminacyjny) lub papierowo. Każda wersja testu teoretycznego musi spełniać standardy dostępności. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej jest pozytywna weryfikacja części teoretycznej walidacji. Praktyczna część walidacji polega na wykonaniu zadań praktycznych, obejmujących przygotowanie określonych dokumentów cyfrowych z uwzględnieniem standardu WCAG. Ocenie podlega efekt zadań praktycznych. Rozmowa z komisją walidacyjną odbywa się tuż po wykonaniu zadań praktycznych i je uzupełnia. Praktyczną część walidacji przeprowadza się w pomieszczeniu wyposażonym w stanowisko komputerowe z systemem operacyjnym (np. Windows) i przeglądarkami internetowymi (np. Firefox, Chrome) oraz dostęp do połączenia internetowego i słuchawki. Niezbędny jest również dostęp do edytorów tekstu, programów DTP, arkuszy kalkulacyjnych, programów do tworzenia prezentacji multimedialnych, programów do edycji plików PDF oraz czytnika ekranu (program, z którego korzystają osoby niewidome i niedowidzące). Pomieszczenie egzaminacyjne powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych, a platforma internetowa spełniać obowiązujący standard WCAG na poziomie AA.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania.
Nie określa się wymagań dotyczących etapów identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Cyfryzacji z dnia 2021-03-02 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2021-03-15 r., poz. 270)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2025-01-03

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

130

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2031-03-15

Kod dziedziny kształcenia

213 - Techniki audiowizualne i produkcja medialna

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

18.13 - Działalność usługowa związana z przygotowywaniem do druku

Kod ISCED

0613 - Tworzenie i analiza oprogramowania i aplikacji

Kod kwalifikacji (do 2020 roku)

4C212100016

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13875

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Informacje zawarte we wniosku, jak również opinie otrzymane w ramach konsultacji, wykazały zgodność kwalifikacji z potrzebami społecznymi oraz z zapotrzebowaniem na rynku pracy.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację "Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych" tworzy dokument cyfrowy lub go dostosowuje zgodnie ze standardem dostępności cyfrowej WCAG, lokalizuje problemy z dostępnością cyfrową i je likwiduje oraz ocenia potrzeby i oczekiwania osób, do których kierowane są dokumenty cyfrowe. Wykorzystuje przy tym znajomość standardu WCAG. Dobiera i korzysta z elementów oprogramowania wspierających dostępność, samodzielnie wyszukuje rozwiązania potencjalnych

problemów oraz wykorzystuje i obsługuje technologie asystujące. Edytuje dokumenty w edytorach plików PDF, samodzielnie decyduje o doborze narzędzi walidujących dostępność cyfrową.

Zestawy efektów uczenia się

1) Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG oraz przepisami i dobrymi praktykami w obszarze tworzenia i dostosowywania dokumentów cyfrowych

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Omawia specyfikę dostępności dokumentów cyfrowych dla osób z indywidualnymi potrzebami

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności cyfrowej (m.in. osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych),
- b. wymienia i charakteryzuje narzędzia wspierające dostęp użytkowników ze szczególnymi potrzebami do dokumentów cyfrowych,
- c. wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp).

2. Omawia standard dostępności WCAG

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia kryteria sukcesu standardu WCAG w zakresie percepcji, funkcjonalności, zrozumiałości i rzetelności,
- b. omawia kryteria sukcesu WCAG odnoszące się do dokumentów cyfrowych.

2) Tworzenie dokumentów w edytorach tekstowych, programach DTP, arkuszach kalkulacyjnych i programach do prezentacji multimedialnych zgodnie ze standardem WCAG

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych wspólne dla edytorów tekstowych i programów DTP

Kryteria weryfikacji:

- a. wstawia metadane dokumentów,
- b. dodaje elementy strukturalne dokumentu (nagłówki, listy numerowane i nienumerowane, tabele etc.),
- c. wstawia teksty alternatywne do elementów graficznych przenoszących znaczenie w warstwie semantycznej,
- d. wstawia alternatywy tekstowe dla złożonych elementów graficznych tj. wykresów, map, diagramów, wzorów, schematów etc.,
- e. wstawia etykiety odnośników/hiperłączy unikając mało znaczących treści,
- f. ustala typografię dokumentu (czcionkę ekranową, jej minimalny rozmiar, odstępy etc.).

2. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w edytorach tekstowych

Kryteria weryfikacji:

- a. wstawia poprawne treści w sekcji nagłówka i stopki strony dokumentów zgodne z WCAG,
- b. tworzy ręczne lub automatyczne zakładki dla dokumentów tego wymagających,
- c. określa parametry zapisu dokumentu do pliku PDF.

3. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w programach DTP

Kryteria weryfikacji:

- a. wstawia treści we wzorce stron zgodne ze standardem WCAG,
- b. ustala kolejność przetwarzania treści przez programy czytające,
- c. oznacza treści, które mają być przetwarzane w innym języku niż zdefiniowany język główny dokumentu,
- d. tworzy zakotwiczenia obiektów np. dla przypisów dolnych,
- e. rozdziela ramki tekstowe dla złożonych list elementów,
- f. wstawia pola formularzy określając ich typ oraz dodając etykiety tekstowe,
- g. oznacza wymagane do wypełnienia przez użytkownika pola formularzy.

4. Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w arkuszach kalkulacyjnych

Kryteria weryfikacji:

- a. tworzy tytuł arkusza,
- b. używa narzędzi do utworzenia struktury tabeli,
- c. dodaje komórki nagłówkowe do tabel,
- d. tworzy regularne tabele,
- e. dodaje treści alternatywne do tabel,
- f. stosuje wyróżnienia elementów wykresów,
- g. dodaje etykiety tekstowe do wykresów.

5. Tworzy dostępne elementy prezentacji multimedialnych

Kryteria weryfikacji:

- a. wybiera czcionki dla nagłówków i treści slajdów,
- b. ustala kolejność przetwarzania obiektów,
- c. dobiera sposób przewijania slajdów.

3) Dostosowywanie dokumentów cyfrowych w edytorach tekstowych, programach DTP do standardu WCAG

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Dostosowuje elementy strukturalne dokumentu w edytorach tekstowych i programach DTP

Kryteria weryfikacji:

- a. zmienia niepoprawne względem wymogów standardu WCAG elementy strukturalne dokumentu,
- b. dodaje brakujące elementy strukturalne dokumentu,
- c. usuwa puste paragrafy i elementy strukturalne o pustej treści,
- d. wprowadza modyfikację w hierarchii nagłówków.

2. Dostosowuje graficznie dokument w edytorach tekstowych i programach DTP

Kryteria weryfikacji:

- a. zmienia typografię dokumentu zgodnie ze standardem WCAG zachowując jego pierwotny layout,
- b. dodaje odstępy pionowe pomiędzy blokami tekstu (np. paragrafami),
- c. zmienia współczynnik kontrastu treści do tła na minimalny wymagany przez standard WCAG.

3. Posługuje się programami umożliwiającymi zbadanie dostępności dokumentu cyfrowego

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia i omawia automatyczne narzędzia walidujące dostępność dokumentów cyfrowych,
- b. poprawia błędy wskazane przez automatyczne narzędzia walidujące dostępność dokumentów cyfrowych,
- c. porównuje minimalny współczynnik kontrastu pomiędzy treścią a tłem z wymaganiami standardu WCAG.

4. Posługuje się programami asystującymi

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia programy asystujące wykorzystywane w różnych systemach operacyjnych desktopowych,
- b. wskazuje sposób poprawy treści dokumentu na podstawie błędów zidentyfikowanych w trakcie analizy dokumentu z wykorzystaniem programów asystujących,
- c. wskazuje elementy strukturalne wymagające poprawy wykorzystując programy asystujące,
- d. wskazuje błędy w kolejności przetwarzania treści przez programy asystujące.

4) Modyfikowanie dokumentu w edytorach plików PDF zgodnie ze standardem WCAG

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Poprawia metadane dokumentu PDF

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje tytuł okna zgodny z dokumentem PDF,
- b. poprawia główny język dokumentu cyfrowego.

2. Edytuje strukturę plików PDF

Kryteria weryfikacji:

- a. edytuje strukturę znaczników,
- b. oznacza treści nieprzetwarzane przez aplikacje czytające,
- c. tworzy nowe odnośniki,
- d. definiuje język elementów treści.

3. Edytuje formularze zamieszczone w plikach PDF

Kryteria weryfikacji:

- a. tworzy etykiety tekstowe pól,
- b. definiuje wygląd pól formularzy na zgodny ze standardem WCAG,
- c. ustala format wprowadzanych danych do pól formularzy,
- d. wstawia podstawowe skrypty walidacyjne do pól formularzy.

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

1 Utilitia Sp. z o.o.

2 Międzynarodowy Instytut Outsourcingu

Wnioskodawca:

Fundacja Widzialni

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Cyfryzacji